

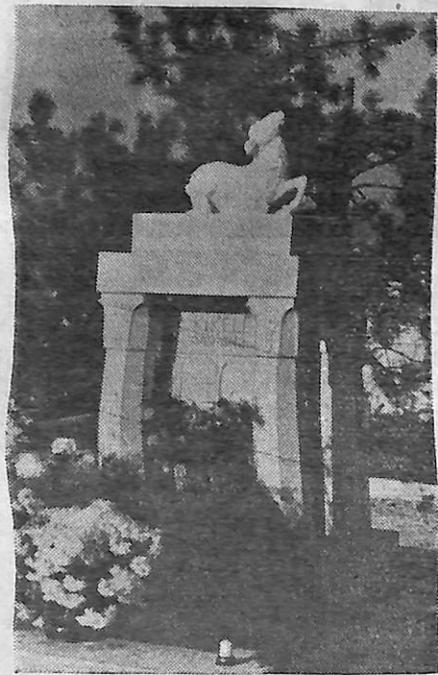
SVOBODNA SLOVENIJA

"ESLOVENIA LIBRE"
GLASILLO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

VICTOR MARTINEZ 50
Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 260254

Año (Leto) VI.

Spomenik komunistični žrtvi Kiklju, ki so ga komunisti podrli, grob pa prekopal.

Vsem svetnikom

OČAKI, ki postali prvo seme drevesa. Vere ste v pradavni čas, zdaj pri Božanskem Zmagovalcu Smrti prosite za nas!

PREROKI, ki ste trgali v navdihu z bodočnosti tenčico skritih tajn, Tega, ki iz teme ustvaril Luč je — prosite za nas!

NEDOLŽNI OTROČIČI, duše čiste, ki pomnožili angelov ste plast, Tega, ki klical je otroke k Sebi — prosite za nas!

APOSTOLI, ki ste na svetu Cerkev nastavili na temelj-kremenjak, Tega, ki je Zakladničar Resnice — prosite za nas!

MUČENCI, ki dosegli v krvi mlaki, v areni cirkusa ste venec zmag, Tega, ki moč vam dal je v vaši bitki — prosite za nas!

DEVICE — lilate, ki jih poletje odeva v plašč iz snega in zlata, Tega, ki vir Lepote je, življena — prosite za nas!

MENIHI, ki pred borbami življenga izbrali mir ste — tiki samostan, Tega, ki Mavrica Miru v dežju je — prosite za nas!

Vi, UČENIKI, ki peresa vaša nam dala ved so in čednosti zaklad, Tega, ki Polnost Večnega je Znanja — prosite za nas!

VOJAKI Kristusove bojne čete, vi, VSI SVETNIKI IN SVETNICE zdaj: prosite, da ON odpusti nam grehe, ki zdaj živi med Vami in je KRALJ!

Iz kasteljančine: TINE DEBELJAK

Buenos Aires. 1. novembra (noviembre) 1948

CORREO ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

No. (Štev.) 21.

Kaj še ne bo konec trpljenja?

Zavezniške oblasti so nedavno prepeljale iz Italije v Nemčijo večjo skupino beguncev 12. narodnosti. Pred odhodom v Nemčijo so jim razne osebnosti Mednarodne begunske organizacije (IRO) zagotovljale, da jim bo iz Nemčije omogočena emigracija v države, za katere so se prijavili.

Ob prihodu v Nemčijo so pa vsi ti begunci doživeli dosedaj morda največje razočaranje. Nikjer ni bilo zastopnika IRO. Begunce niso prepeljali v beg. taborišča IRO, ampak v nemška taborišča. Nadaljnje postopanje s temi reveži je bilo nad vse slabo. Hrana je bila skrajno nezadostna in neužitna. Ljudje so začeli vidno hirati, posebno otroci. Zastopniki beguncev posameznih narodnosti so storili vse, da bi se njihov položaj zboljšal. Od vseh strani pa so dobili samo odgovor, da IRO z njimi nima več ničesar opraviti in da jih IRO tudi ne bo nikamor prepeljala.

V tem težkem stanju so nesrečni begunci segli po skrajnem sredstvu, ki so ga še imeli na razpolago: po gladovni stavki. Zanjo je kmalu zvedela tudi javnost in tako je tudi časopisje o njej pisalo. Predstavniki Mednarodne begunske organizacije so pa še vedno molčali. Nekaj beguncev je od gladovne stavke bilo že tako oslabelo, da je bila rešna nevarnost za njihovo življenje. Zato je začel prihajati v taborišče pristojni okrožni zdravnik in jim je vbrizgaval injekcije grozdnega sladkorja.

Končno so se zganili tudi predstavniki Mednarodne begunske organizacije. Prišli so v taborišče in so zastopnikom begunskega stavkovnega odbora dali zagotovilo, da bodo vsi begunci zopet dobili položaj razseljenih oseb, da bo v taborišče prišla mednarodna komisija v svrhu pretresa vsakega posameznega slučaja. Tako so tudi zboljšali hrano in ostalo oskrbo v taborišču.

TITOVA JUGOSLAVIJA V OČEH AMERIŠKIH ČASNICKARJEV

Ugledna ameriška časnikarja Mr. Theodore Andrica, dopisnik "Cleveland Press" in Mihael Gordey, posebni odpslanec "Scoop-a" sta se pred kratkim mudila v Titovi Jugoslaviji ter sta po vrnitvi v svobodni svet svoje vtise posipala in jih poslala svojim listom.

Theodore Andrica sedanje razmere v Titovi Jugoslaviji opisuje takole:

Svojemu listu ne bom mogel poslati nobenih fotografij iz Jugoslavije, ker nikakor nisem mogel dobiti dovoljenja za fotografiranje. Neprestano sem nadlegoval urad Velizarja Saviča, ki je pomocnik ravnatelja oddelka za inozemsko časopisje v ministrstvu za informacije. V ulici Miloša Velikog v Beogradu je moderno poslopje, ki nosi napis Direkcija za informacije. Poprej je to poslopje, kot izgleda, bilo stanovanjska hiša, ki jo je posedoval kak "pokvarjen kapitalist", ki je nedvomno medtem dobil svojo "lekcijo", da ne bo več izkoriščal jugoslovanskega delavstva in prav gotovo ne več gradil stanovanjskih hiš. V tretjem nadstropju sem našel g. Saviča, ki je bil vselej tem bolj nesmejan, čim bolj žalostno novico mi je imel sporočiti.

Prošnja za dovoljenje za fotografiranje je morala iti pred nek odbor. Ali ta odbor ni imel seje ali je predsednik bil nekje odsoten, nekaj je vedno bilo, da dovoljenja od nikoder ni bilo. Ko sem se naveličal čakati in sem vložil prošnjo za zapustitev Beograda in obisk Zagreba in Ljubljane ter nato odhod iz Jugoslavije, sem pa to dovoljenje takoj dobil. — Beograd izgleda čist. Onkraj Save grade Novi Beograd. Ko bo ta del mesta dokončan (mislijo 1960.), bodo nastanjeni tam vsi vladni uradi, poslaništva in glavni stan KPJ. — Radioaparate sem videl samo v eni trgovini naprodaj. Nikjer pa nisem videl na-

prodaj mila. V Beogradu so štiri velike prodajalne s starinami. — Rečeno je, da mora v Jugoslaviji vsakdo delati. Samo tisti, ki delajo, naj tudi jedo, pravijo vladni uradniki. Če je to res, tedaj si je težko pojasniti, kdo so tiste stotine ljudi, ki se gnetejo v hotelih Moskva in Ruski car in v balkanskih kavarneh v Beogradu? Celo maršal Tito ne more odpraviti starega balkanskega običaja, posedenja po kavarneh, pitja in kramljanja. Mislim, če bi hotel Tito res izvzeti revolucijo, muč ni treba drugega, kot pozapreti vse kavarne.

O svojem potovanju iz Beograda skozi Zagreb in Ljubljano v Trst pa piše takole:

Od Zagreba do Ljubljane je cesta neprimerno boljša, kakor med Beogradom in Zagrebom. Cesta med Ljubljano in italijansko mejo pa je izvrstna, nisem pa na njej srečal več kot samo dva avtomobila. Od Beograda proti zapadu človek sploh srečuje vedno manjši promet. Pri Novem mestu sem videl stotine žensk, ki so stale pred trgovinami v dolgih vrsta in čakale na blago. Za te narode je sedanji čas res doba potovanja v vrstah in zapravljanja časa s čakanjem, posebno v deželah ljudskih demokracij in petletnih načrtov. — V Ljubljani sem jedel v hotelu Union. Kosilo je bilo silno enostavno. Cena je bila nekoliko nižja kot v Beogradu, pa tudi način prirejanja in kuhanja vsaj za toliko nižji. — Po vsem pomanjkanju v Jugoslaviji so se mi zdela izložbena okna v Trstu bogato založena in mikavne zaloge hrane v restavracijah in trgovinah kot da gledam ameriško mesto.

Mihael Gordey je bil v Titovini samo 14 dni. Po vrnitvi v Pariz je o sedanjem stanju v Jugoslaviji napisal članek, v katerem med drugim pravi:

Bil sem samo 14 dni v Jugoslaviji, to-

A todos los santos

PATRIARCAS que fuisteis la semilla del arbol de la Fe en siglos remotos, al Vencedor Divino de la Muerte rogadle por nosotros!

PROFETAS que rasgasteis inspirados del porvenir el velo misterioso, al que saco la Luz de las tinieblas — rogadle por nosotros!

Almas candidas SANTOS INOCENTES que aumentáis de los ángeles al coro, al que llamó a los niños a su lado — rogadle por nosotros!

APOSTOLES que echasteis en el mundo de la Iglesia cimiento poderoso, al que es la Verdad Depositario rogadle por nosotros!

MARTIRES que ganasteis vuestra palma en la arena del circo, en sangre roja, al que os dio fortaleza en los combates rogadle por nosotros!

VIRGINES semejantes a azucenas, que el verano vistú de nieve y oro, al que es fuente de Vida y Hermosura rogadle por nosotros!

MONJES, que de la vida en el combate pedisteis paz al claustro silencioso, al que es Iris de Calma en las tormentas rogadle por nosotros!

DOCTORES cuyas plumas nos legaron de virtud y saber rico tesoro, al que es raudal de ciencia inextinguible rogadle por nosotros!

SOLDADOS del ejercito de Cristo, Santas y Santos todos, rogadle que perdone nuestras culpas a Aquel que vive y reina entre vosotros!

GUSTAVO ADOLFO BECQUER

da po povratku v Pariz se mi zdi na naši strani vse mnogo, mnogo lepše, kakor kdajkoli prej. Vsaka misel, vsak pogled, vsak razgovor, vsak korak, vse, prav vse je nadzorovan. Nadzorovali so vsak moj korak, vsako besedo in vsak telefonski razgovor. V vsej državi vladala neverjetno nezaupanje, strašno sovraštvo in silna negotovost, in to v tisti Jugoslaviji, v kateri danes režim hujše kontrolira vojsko, policijo, mladino in sploh vse življenje, kakor kdaj koli prej. — Vsi uslužbenici v hotelih, v katerih stanujejo tuji časnikarji, so policijski špijoni in agenti. Pisem nam ne izročajo v redu, brzojave pošiljajo dalje navadno s 24 urno zamudo, po strogi kontroli. Nihče od nas nima pravice oddaljiti se iz mesta več kot 20 km. Za potovanje na večje daljave je treba dobiti posebno dovoljenje Rankovičeve tajne policije. — Po beograjskih ulicah je dnevno videti dolge vrste gospodinj, ki čakajo pred trgovinami na vsakdanje potrebuščine. — Kljub najstrožjemu nadzorstvu mi je uspelo dobiti točne informacije o položaju v Jugoslaviji. Jugo- (Nadaljevanje na 2 strani)

K prazniku Kristusa Kralja

Zadnja nedelja v oktobru. V mnogih dušah se ni nič zganilo, mnoge družine so dan preživele vsakdanje, veliko družb in držav ni hotelo nič misliti in nič storiti. Vesoljno Cerkev pa je vzradostila zavest vladnosti in ljubezni Vladarju vladarjev. Molitev pri maši je na čudovit način izrazila bistvo praznika, tragiko sodobnega človeštva in cilj njegovemu hrepenenju: Vsemogočni Večni Bog, ki si v svojem ljubljenem Sinu, Kralju vesoljstva, hotel vse obnoviti, daj milostno, da se vse družine narodov, ki so po grehu ranjene, podvržejo njegovemu kraljevanju.

Ranjeni smo, bolni. Posameznike, družine in največje družbe razjeda materialistični rak, zažrl se nam je v možgane in srca: ne vidimo več sveta, kot je; ne znamo več ljubiti, kar je ljubezni vredno; ne zmoremo več odločitev in dejanj, ki nam jih veleva vest; pogled nam je zastrt; čuti uperjeni v zemljo; drug drugega se bojimo—kot vodi veliko politiko strah, vodi tudi naše medsebojne odnose. Strah in sebičnost.

Odkdaj so družine narodov raznjene in razdvojene? Odkdaj je človek suženj strahu in sebičnosti? Odkar postave in javno življenje ne poznajo več evangelija. Če to spoznamo, so sredstva za rešitev dana: človeštvo se mora duhovno prečrboti, vsa obnova pa mora iti v imenu Jezusovem. Štiri točke te obnove naj navedeno:

1) **Doslednost.** Katoliški narod smo, 12 stoletij nam je resnica položena že k zibelji. Ali je nismo v zadnjih rodrovih premalo cenili? Veš še, kaj je, česa ni; kaj je prav, kaj ne—delaš pa že, kot drugi hodočajo. Zaničuješ človeka, ki sramoti rodno mater, pljuješ za njim, ki je izdal svoj narod—za sramotilce božje Cerkve in vere pa nimaš obsodbe, „razumeš“ jih in ceniš njih nazore. Obnova je v zvestobi katoliškim načelom, v neprestanem trudu za dograditev značaja po Učenikovem zgledu, v uveljavljanju in izvajanju krščanskega idealizma.

2) Ta idealizem vidi vse, kot je. Zato daje povsod prvo mesto duhu. **Krščanska duhovnost** je druga točka obnove. Pogovori vedno izdajajo naše misli in po pogovorih priznajmo, da nam je premnogokrat denar več kot sredstvo, da postavljam udobnost med naše cilje, da se pehamo za slavo in poхvalami. Kdaj bomo na podoben način zahrepeli po krepostih, po pravem spoznanju; kdaj bomo kulturno delo radi nagrajali in nam vzgoja ne bo nekaj meglenega, slučajnega, postranskega?

3) **Zavest skupnosti.** Družba ni skupek nervoznih in samovoljnih

posameznikov, ki si toliko časa grene življenje, dokler ne prikličejo nadse totalitarnega režima. Individualizem je spremenil ljudi v črede, samovoljnost—z lažnim pridevkom svobode—je vklenila človeštvo v okove suženjstva. Ali si se že potrudil—svajen dan to poskus!—da bi v vsakem, ki ga srečaš, videl brata, se zamislil v to, da vaju je Bog poslal skupaj, da drug drugemu dobro storita?

4) **Katoliška samozavest.** Človeško dostojanstvo je pomandrala prav doba, ki je hotela, da je človek neodvisen od Boga. Napuh in ponižanje sta v bistvu eno. Le božji otroci žive iz prave samozavesti. Duh resnice in dobrote jih žene, da resnico in dobroto žele povsod, jo zahtevajo, ne mirujejo, dokler ne zavladata v vseh ustanovah, v državah, v mednarodnem življenu. Resnica in dobrota pa sta popolni v Besedi.

Ne gre za našo čast, ne gre za naše ime,—vse naše delo bodi za neomejeno kraljevanje Kristusovo.

Položaj je težak, boj hud?—A zmaga gotova.

V NEKAJ VRSTICAH

Newyorški Poljaki so praznovali svoj letni praznik Kazimirja Pulaskiga, ki je med ameriško revolucijo služil Georgu Washingtonu. V velikem sprevodu so nosili po mestu napise, kakor "Amerika cddelči se Pulaskemu s tem, da vrni slobodo Poljski", "Dol s Stalinovimi lutkami v Varšavi", "Mi smo svobodni, toda Poljska je zaslužnjena", "Vojno Stalini in njegovim rabljem sedaj, da ne bo prepozno", "Nočemo koncentracijskih taborišč in stalinovske vlade v Ameriki".

Predstavniki agrarnih strank iz vzhodnoevropskih držav, ki ječe sedaj pod komunističnimi diktaturami, so iz Washingtona poslali na zasedanje ZN v Pariz spomenico, v kateri zahtevajo obsodbo Sov. zveze zaradi kršitev mednarodnih pogodb, izgon sovjetov iz vseh njenih satelitskih držav, v katerih naj se nato razpišejo svobodne volitve pod nadzorstvom ZN. V vseh teh državah za železno zaveso je treba tudi zaščititi in zavarovati vse politične nasprotnike sed. režima in jih iz zaporov takoj spustiti na svobodo.

General Marshall je pred dnevi ne nadoma prispel z letalom v Atene, kjer je imel razgovore, s kraljem Pavlom, predsednikom vlade in vojnimi ministrom. Iz Aten se je preko Rima vrnil v Pariz. V Rimu je bil sprejet pri papežu Piju XII., predsedniku republike Eunaidiju, predsedniku vlade De Gasperi in zun. min. grofu Sforzi. Svetovni tisk je v zvezi s tem Marshallom potovanjem poudarjal, da ameriški zunanj min. pripravlja enotno gospodarsko in vojaško organizacijo vseh nekom. evropskih držav.

Skupno anglo-ameriško poveljstvo v Egiptu. Med angleškim in ameriškim glavnim štabom so razgovori za določitev skupnega poveljstva v Egiptu, ki bi začelo tako delovati v slučaju izbruhna nove svet. vojne.

U.S.A. in Canada se nameravata pri-družiti bloku držav zahodnoevropske unije.

V Parizu so se sestali zun. ministri peterih zahodnoevropskih držav. Razpravljali so o vojaški pomoči, ki sta jo pripravljena dati Amerika in Canada v slučaju nove vojne vsem tem državam.

Španija bo po sporazumu z U.S.A. po-

PRIMAS POLJSKE KARDINAL AVGUST HLOND – UMRL

Pokojni kardinal HLOND na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani.

Dne 22. oktobra ob 10. uri dopoldne je umrl primas poljske republike pozansko-gnjezdenski škef s sedežem v Varšavi in kardinal svete Cerkve Avgust Hlond v 69. letu starosti. Tako so poljski katoličani izgubili svojega cerkvenega predstojnika, sveta Cerkev pa že trinajstega kardinala od polnoštivalnega konsistorija 70 kardinalov, kakor jih je 1. 1946 imenoval papež Pij XII.

S smrtjo kardinala Hlonda so katoličani na Poljskem izgubili svojo največjo in najtrdnejšo oporo v boju proti komunističnemu brezboštvu, ki je zajelo tudi njihovo deželo. Z njim je odšla iz javnega življenja sveta cerkvena in narodna postava, škof-mučenik pod nacističnim režimom in borec pod komunistično okupacijo. Ob Hitlerjevem napadu na Poljsko je ostal doma, pa so ga Nemci internirali in zaprli v enega svojih zloglasnih taborišč. Zavezniška vojska ga je šele rešila iz taborišča, na kar se je odpeljal z letalom v London in od tam v Rim, da se pokloni sv. Očetu. Tam se je odločil, da gre nazaj na Poljsko, čeprav to morda komu ni bilo všeč. Tam se je pok-

siljala olive, pomaranče, limone in olje ameriški vojski v Nemčiji. Za vse posilke bo dobila dolarje.

V U.S.A. so vzporedili delo vseh oddelkov ameriških oboroženih sil za vzpostavitev takojšnje enotne in močne državne obrambe v smislu zadnjega Trumanovega naročila.

Komunisti na Koreji so organizirali vstajo za odstranitev sed. demokratskega režima. Vlada je upor zadušila. Ne-kaj dni prej so pa Sovjeti napovedali, da bodo začeli umikati svojo vojsko iz te republike.

Italija po zadnji izjavi zun. min. grofa Sforze v bodoči vojni ne bo mogla ostati nevtralna.

Švica, v vseh dosedanjih krvavih spopadih nevtralna država, v bodočem svetovnem krvavem metežu, ne bo mogla stati več ob strani. Zato se že sedaj pripravlja na obrambo in po časopisnih vsteh lahko računa na armado pol milijona mož. Da je dogodki ne bi zatekli nepripravljene je skrite zaloge hrane za dve leti povečala na tri leta.

Francijo so sedanje stavke ruderjev in ostalih delavcev, ki jih organizirajo komunisti gospodarsko popolnomohi ohromile. Vlada je v stavkovna središča poslala vojsko, ki je začela zasedati rudnike. Položaj je še nadalje zelo resen.

zal odličnega in odločnega zaščitnika katolištva, kar je izpričal s svojimi jasnimi pastirskimi listi, ki so našli odrek po vsem svetu. Njegova nenadna smrt, ki ga je doletela kljub dvema operacijama slepiča, je presenetila zahodni krščanski svet. Kdo bo vzel na ramo usodo bednih, zapuščenih in preganjanih poljskih katoličanov v najtežjih dneh njih osame in na-sprotovanja?

Slovenci smo izgubili z njim velikega prijatelja in dobrega znamanca. Dvakrat je bil med Slovenci kot osebni delegat sv. Očeta: na Evharističnem kongresu 1. 1935 in na kongresu Kristusa Kralja od 25. do 30. julija 1939—mesec dni pred izbruhom druge svetovne vojne, ki je najprej udarila nad njegovo domovino in njega samega v prvih dneh napravila jetnika. Še živo nam stoji pred očmi njegova mogočna postava in njegov jasen glas, ki je tedaj na Stadionu govoril v latinščini, francoščini, poljščini, nemščini, laščini in naši slovenščini, katere se je naučil gladko in pravilno kot salezijanski duhovnik v Loki pri Zidanem mostu, kjer je živel nekaj časa. Tedaj je v Ljubljani s pogledom vidca pribil stavek: "V današnjih dneh boj za Kristusovo resnico dobiva že naravnost apokaliptična znamenja za misel, za duha, za človeško vest".

Ta stavek je govoril v poljščini, kakor da je vedel, da se bo ta apokaliptična vojska spustila izpod neba prav nad njegovo nesrečno domovino. V slovenščini pa je izpeljal stavek: "Posnemajmo Odrešenika, kronanega s trnjem, v največjih trenutkih svojega življenja". Kdo je poleg Poljakov še bolj kot Slovenci šel za njegovimi besedami? On sam je z njimi postavil geslo svojemu boju in trpljenju. Vojska z orožjem je sicer milila, toda apokaliptični boj za "misel, duha in človeško vest", divja dalje, in pokojni kardinal Hlond ga je v svoji domovini bil z vso odločnostjo rimsко-katoliškega kneza in ga zase dobojeval. Kako ga bo dobojeval njegov narod?

Bog mu bodi obilen plačnik! Sveti Cerkev je izgubila v njem enega svojih tečajnikov. Poljska pa velikega narodnega mučenika in katoličani svojega zaščitnika, Slovenci pa velikega prijatelja in znance iz najsvetlejših dni pravega zmagovalja in svobode.

(Nadaljevanje s 1. strani)

slovari danes žive pod stalnim policijskim nadzorstvom, takoreč v policijskih zaporih. Ne nadzoruje jih samo redna policija, ampak tudi hišni zaupniki, ki morajo oddajati redna poročila o gibanju svojih sostanovalev. Vse stanovanjske hiše morajo biti zaprte ob enajstih zvečer. — Doživljal sem fašistične režime, videl Poljsko in Čehoslovaško, lahko pa rečem, da še nikdar ni sem videl takega policijskega režima, kakršen vlada v Jugoslaviji.

Novice iz Slovenije

Na Brezjah je umrl tamošnji posestnik in gostilničar Mirko Finžgar.

V Titovini razpisujejo literarne nagrade za dela v italijansčini. Natočaj je objavila "Italijanska zveza za Istro in Reko".

Pred glavnim kolodvorom v Ljubljani so spremenili tiste zasebne vrtove ki so bili med staro Mikličeve restavracijo in Resljevo cesto v park. Poseben park so uredili tudi ob klasični gimnaziji in ob Puharjevi ulici.

Staroslovensko grobišče pri Bledu. Pri kopanju temeljev za novo stavbo na Pristavi pri Bledu so delaveci naleteli na razpadajoče okostnjake. Strokovnjaki so ugotovili, da je bilo na tem mestu staroslovensko grobišče. Kmalu nato so odkrili nad 180 grobov. Celo grobišče, ki je nastalo najbrž v času od leta 750 do 1000 bo po cenitvah strokovnjakov obsegalo verjetno do 500 grobov. Pri kopanju so našli tudi mnogo staroslovenskega nakita in novcev še iz rimske dobe. 15. sept. so delo prekinili in bodo nadaljevali z odkopavanjem prihodnjeg leta.

V Titovih zaporih je umrl Likar Ludevik, župnik v Sp. Idriji.

Filipiča Ivana so Titovci zaprli takoj po tem, ko se je vrnil z romanja na Bresje. Ljudje še danes ne vedo, kam so ga komunisti odpeljali in kaj so z njim napravili.

V Pazinu so titovci poslopje malega semešča zaplenili in ga spremenili v vojašnico.

Nov slovenski škof. Za pomožnega škofa v Pečuhu na Madžarskem je bil imenovan dr. Franc Rogač, po rodu Slovenec.

V Rajhenburgu so komunisti vzeli vse premoženje trapistom.

V Celju so titovci zaprli opata dr. Petra Kovačiča.

V Mariboru so titovi komunisti znova začeli goniti proti kat. duhovščini. Več duhovnikov so že zaprli. Med drugimi Obržana, p. Gabriela in Ruperta.

Na Golniku ne smejo več streči bolnikom usmiljenke. Nadomestili so jih s "tovarišicami".

Kapucini v Štepanji vasi pri Ljubljani so morali zapustiti samostan, katerga je prevzela "Ijudska oblast".

Salezijanske zavode na Rakovniku, Kodeljevem in v Radni so zaplenili komunisti. Veržaja jim pa sploh nikdar niso bili vrnili.

Poveljnik jugoslov. obmejnega straž na bloku v Števerjanu je z vso svojo opremo pribeljal v Italijo. Izjavil je, da ni mogel prenešati krivic, ki jih titov režim prizadeva narodu.

Slov. demokratska zveza v Trstu je poslala Varnostnemu svetu ZN v Pariz in vsem vidnejšim politikom spomenico, ki obsega 30 tiskanih pol. Zavzema se predvsem za samostojnost tega področja, kateremu naj se dodeli še večje področje, tako od strani Italije, kakor tudi Jugoslavije. K temu področju odnosno svobodni državi naj bi pripadali predvsem vsi Slovenci.

Za novega kanonika v Trstu je imenovan g. Janko Kramarič, biv. župnik pri Sv. Petru na Krasu in dosedanjji profesor na slovenski gimnaziji v Trstu. Iskreno čestitamo!

V Trstu se je poročil prof. Martin Jevnikar z gdč. Nedо Abram.

V Trbovljah so imeli nedavno nosilec sedanjega komunističnega protiljudskega režima v Sloveniji: Miha Marinko, Lidija Šentjurčeva in generali Kveder, Maček, Kidrič, Leskošek, Grobušek, Holl, Hace in drugi zaupen sestanek, na katerem so razpravljali o potrebi čistke v komunističnih vrstah. Pri slučajnostih je imela glavno besedo Šentjurčeva, ki

je med drugim poudarjala: Mi smo tu in ostanemo, mi bomo obdržali svoje položaje, četudi tega gotovi ne žele. Kajti mi smo gradili in zgradili temelje KP. Mi smo zgradili to stavbo, mi jo bomo tudi čuvali. Če bo vesoljni vihar strašen, mi bomo padli z njim, prepustili je pa ne bomo nikomur".

Slov. krš. soc. zveza za STO. Slovenska krščanska socialna zveza je imela nedavno v Trstu ustanovni občni zbor kot naslednica Zveze slov. in hrv. krš. socialcev. Delovala bo v okviru enotne slov. politične organizacije Slovenske demokratske zveze. Za predsednika je bil izvoljen prof. Ciril Cerovec, za tajnika Peter Šorli in za blagajnika prof. Lavra Abram.

Pozdravljeni!

V sredo, 27. oktobra, je prispela v Buenos Aires prva večja skupina slovenskih protikomunističnih beguncev iz Avstrije. Po dolgih letih trpljenja in pomanjkanja v begunskih taboriščih se je končno tudi Vam uresničila hrepeneča želja po svobodnem, človeka vrednem življenju. Srečno ste prejadrali Ocean in se sešli s tolikom tisoč slovenskih beguncev, ki so že pred Vami prišli sem. Skupni komunistični sovražnik, ki je zašutnjl našo domovino, nas je začasno raztrgal na dvoje in nas ločil za nekaj stradanja in trpljenja polnih let. S tem, ko stopate sedaj na argentinska tla, pa se spet združujemo, to pot v novi domovini, ki nam je vsem priskočila v pomoci, nam nudila zavetje in varnost ter omogočila dela in napredek, nam in sebi v korist.

Carleton Shugg je v USA postal glavni ravnatelj za vsa tehnična dela. Izjavil je, da bo komisija za atomsko energijo pospešila izdelavo atomskih bomb.

KAJ JE NOVEGA V ARGENTINI

Obletnica 17. oktobra. 1945 se je v vsej Argentini zelo slovesno proslavila. Glavne slovesnosti pa so bile v glavnem mestu Buenos Airesu, kamor so se iz vseh delov Argentine pripeljali številni delegati in delavci, da proslave dogodke, ki so uveli novo boljše socialno zakonodajo za argentinskega delavca. Glavna prireditev pa je bila ta dan po polne pred vladno palačo na Jlaza Mayo, kjer so govorili predsednik republike general Juan D. Peron, njegova soprona Maria Eva Duarte de Peron in voditelj glavne argentinske strokovne zveze.

Gospodarski svet je imel te dni več sej in je bilo na teh posvetih sprejetih mnogo ukrepov za pobiranje inflacije. Najprej je bilo objavljeno, da bo vlada za trgovino z zlatom in dragocenimi kovinami objavila enake predpise, kakor so bili uvedeni za trgovino z valutami. Prav tako je gospodarski svet izdal več ukrepov, ki spreminjajo kreditno politiko denarnih zavodov in določajo razne mere za omejitve obtoka bankovcev. Prav tako je bilo objavljeno, da se s 1. novembrom ukinja možnost plačevanja prevoza oseb, če je pri tem treba oddati tujo valuto in ukinja se takozvana "ayuda familiar", ko je bilo dovoljeno, da so sorodniki svojim sorodnikom izven Argentine mesečno nakazovali po 50 do 500 pesov. Oboje se ukinja, ker je bilo ugotovljeno, da preveč služi spekulaciji.

Uprava argentinskih železnic je te dni objavila, da se ukinjajo razne vrste

JUBILEJ TRPKIH SPOZNANJ IN IZKUŠENJ

Te dni poteka tretja obletnica, odkar je bila ustanovljena svetovna organizacija vseh narodov UNO, ki ima svoj sedež v New Yorku, sedaj pa njena glavna skupščina zaseda v Parizu in obravnava enega najtežjih problemov: krizo berlinske blokade, ki ni v bistvu drugega, ko vprašanje, ali bo kdaj prišlo do sklenitve miru z Nemčijo in na ta način do ureditve rednih razmer v Evropi. Letošnji jubilej je poln trpkih spoznanj, najhujše pa dejstvo, da je vsem že popolnoma jasno, da je mir in redno mednarodno sožitje nemogoče, dokler bo le v eni državi vladal komunizem. Ko je leta 1945 sovjetska Rusija pristopila k UNO, je ameriška vlada prejela izrečeno zagotovo sovjetskih zastopnikov, da bodo sodelovali pri mirnem urejanju vseh zadev; danes pa ugotavljajo ravno ameriški zastopniki, da je sen o enotni organizaciji sveta splahnel. Ves svet je razklan na dva tabora, ki vedno bolj drvita v navidez neizogiben spopad.

Iz vse dosedanja borbe pa se jasno vidi že eno: možna bi bila enotna organizacija sveta, če bi povsod vladali demokratični nazori o organizaciji notranjega pravnega reda in socialni organizaciji. Nemogoča pa je enotnost tam, kjer skuša komunizem uravnavati po svoje temelje družabnega reda. S tem, da se je svet skušal povezati v enotno svetovno organizacijo, je naletel povsod v tistega svojega največjega nasprotnika, ki trdi, da je svet lahko enoten tedaj, če je komunističen. Druga svetovna vojna je izbruhnila, ker ni hotelo biti res, da "bodi Evropa ali fašistična ali je pa ne bo!" Danes sovjetska Rusija sabotira vse delo za enotnost sveta, ker menijo njeni komunistični ideologi, da more sloneti mednarodna skupnost na komunističnem internacionalizmu ali pa jo je treba uničiti.

Ves svet doumeva to resničnost in glavni problemi obrambe pred komunizmom se že rešujejo na široki mednarodni podlagi. Pred nekaj leti bi bilo

nemogoče misliti, da bi Francija ali pa kaka druga evropska država pristala nato, da že v mirni dobi pristane na to, da bo vojski v slučaju sovražnosti poveljeval angleški maršal, mornarici in letalstvu pa ameriški admirali in generali. V drugih razmerah nikdar ne bi Anglia pristala na to, da postanejo njena letališča oporišta za ameriške letete trdnjave, kajti kdaj bi Anglež mogel pristati na to, da bi Amerikanci "zasedli" Anglijo pred izbruhom vojne. Angleška vlada mora iti celo tako dače, da svojo obrambo vključi v takozvani "atlantski pakt", v katerem bosta glavni sili Amerika in Kanada, Anglia pa bo le zaščitnica v prvi dobi vojne, predhodnica pa verjetno še ob koncu, če bo potek sovražnosti uspešen.

Kakor se rušijo stari pojmi suverenosti in nacionalne nedotakljivosti, tako se rušijo tudi pojmi o patriotizmu in zvestobi naroda in državi. Tisti Francozi in Italijani, ki so člani komunističnih strank, odkrito izjavljajo, da se ne bodo pridružili obrambi domovine, če bosta Italija in Francija v vojni proti sovjetski Rusiji. Evropski komunisti se tedaj čutijo najprej "državljeni" svetovne komunistične revolucije pod vodstvom moskovskih boljševikov in še nato pripadniki lastne države, ki je danes zanje tako dolgo samo ječa, dokler ni — komunistična. In sovjetski strategi se že posmehujejo učinkovitosti atomske bombe, ko pravijo, da lahko svoje pristaše spravijo v podzemlje, preden jih bo zadelo atomska bomba, svet pa spremeni v ogromno število front, kjer se bodo vojskovanje njihove guerile. Po komunističnih računih bi morala biti tretja vojna že svetovna državljanska tretja vojna že splošna revolucija.

Ko so te dni v Parizu proslavljeni tretjo obletnico obstoja UNO, so vendarle padle tudi besede, ki izrekajo vero v lepši razvoj mednarodnega sožitja in tudi vero, da sile toliknega zla in take svetovne zarote ne morejo zmagati. Vkljub silnim udarcem in prehudim izkušnjam in spoznanjem se vendarle ob najhujšem času v svetu vedno upostavi ravnotežje, ki sloni na načelih miru in reda. Prvo svetovno vojno je zaključila organizacija Zveze narodov; druga se je hotela rešiti v organizacijo UNO. Ti, ki so porušili Zvezo narodov, so bili Japonska, Hitlerjeva Nemčija, Mussolinijeva Italija in nazadnje sovjetska Rusija. Računi prvih treh so se podrli, njih nazore nosi naprej še mednarodni komunizem. Ne bo uspel!

Ideal o enotni organizaciji sveta je zelo, zelo star, skoraj tako kakor človeštvo samo. V najhujših krizah so ta ideal zagovarjali vsi vodilni možje raznih narodov. V letu 1848. je po februarški revoluciji francoski pesnik Lamartine klical evropske narode v unijo. Nekaj let pred njim je naš pesnik Prešern napisil "narodom, ki hrepene dočakat dan..." Njihova misel se dosedaj ni izpolnjena, pa tudi ne poražena. Obratno, dosedanja izkušnje nam dokazujejo, da so propadli tisti, ki so se tem idealom posmehovali. Zato vemo, da imajo trenutno pri proslavi jubileja UNO prav tisti, ki so sicer razočarani, toda verujejo v pravilnost svoje misli.

Zahrben napad. V nedeljo 26. sept. pop. je slov. begunec Jože Pečarič sedel v gostilni "Balkan". Nenadoma se mu je od zadaj približal staronaseljenec Janež Žogar ter ga je z vso silo udaril po glavi s steklenico sodavice. Udarec bi bil lahko smrtonosen, k sreči se je pa steklenica pralela. Ranjenca so po prvi zdravniški pomoči spravili na stanovanje, zadevo pa ima, sedaj v rokah cordobske policije. Žogar je napadel Pečariča zgolj iz političnega sovražstva.

Slovenci v Argentini

Buenos Aires, 26. oktobra.

Pozdrav iz Kitajske. Zdravnik g. dr. Janez Janež je že prispeval na svojo misijonsko postajo na Kitajskem. Pred dnevi smo dobili od njega prvo sporočilo s toplimi pozdravi vsem bralcem Svobodne Slovenije in svojim osebnim znancem in prijateljem. Obljublja nam, da se nam bo še javil in nam tudi opisal svoje potovanje iz Buenos Airesa na Kitajsko in sedanje svoje delo.

Prireditev Duhovnega življenga. Kakor prejšnja leta, je imela tuk. mesečna revija Duhovno življenje tudi letos svojo prireditev. Bila je 17. oktobra v dvorani San Jose v ulici Azcuenaga 164. Udeležili so se je v veliki večini tudi slovenski protikom. begunci, ki so bili tokrat prvič na skupni prireditvi s stroslovenskimi naseljenci v Buenos Airesu. Vseh je bilo nad 1000. Tako so se prvi, kakor drugi oddolžili uredniku te revije g. Hladniku za vse, kar je doberga zanje storil. Na sporednu so bile zanimive točke. Prireditev je začela z argentinsko himno. Gdč. Anica Laknerjeva je podala pregled dela, ki ga je v 15. letih opravilo Duhovno življenje v službi slovenskih naseljencev v Argentini. Težko je bilo dostikrat to delo in naporna pot in vse polno ovir. Toda list je vse krize prestal in stal trdno na braniku resnice in je končno tudi zmagal. — Pevski zbor slov. beguncev je nato izvajal svoj spored: slov. umetne in narodne pesmi, ki so vsem navzočim obujale spomin na lepote daljne domovine. — Tercet sester Fink je pravtako zapel nekaj naših narodnih, nakar je sprengovoril tudi g. Hladnik. Zahvalil se je vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da je organizacija prireditve tako lepo zaspela. Posebno je omenjal Društvo Slovencev in pozival vse, naj ga podpro v njegovih prizadevanjih za dobro slov. naseljencev v Argentini. Pologal je vsem na srce slogo in potrebo po enotnem in skupnem delu. Izvajanja g. Hladnika so naletela na toplo odobravanje. Končno so člani igralske družine "Narte Velikonja" lepo uprizorili Jahnovo igro "Dom". Odmore je izpolnil orkester slov. fantov.

"CASA BOYU", trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in nakitom, vljudno obvešča tiste, ki čez teden ne morejo priti, da se ob sobotah popoldne lahko zglaže v njih stanovanju, ki je v isti hiši, kakor trgovina in sicer na Olazabal 2338, prvo nadstropje, štev. 5.

Družinski jubilej. Odličen slovenski mož in vzoren oče številne slovenske družine g. Nose Anton iz Strug na Dolenskem je 21. oktobra tiko in v najozjem krogu svojih znancev in prijateljev praznoval 25. letnico svoje poroke. Slavlje je bilo daleč od žene in včine otrok. G. Nosetu želimo, da bi mu Bóg podelil še mnogo zdravja, kakor tudi vsej njegovi družini in da bi blagoslovil njegovo pot, ki naj ga zopet pelje v naročje družine in na draga domačijo.

Poroka. V cerkvi sv. Julije sta se 17. oktobra poročila g. Novak Anton iz Do-

bropolj in gdč. Marolt Marija od Sv. Gregorija. Čestitamo.

Družino Alojzija in Marijo Zakrajšek je zadela težka nesreča. 13. oktobra jima je umrla hčerkica Milena. Pokopali so jo naslednji dan. Težko prizadeti družini naše sožalje!

Najmlajši Slovenci v Argentini. V družini Valentina in Cilke Urbanč je bila 5. oktobra rojena hčerka, ki je 25. okt. pri krstu dobila ime Tinka. Drago in Betka Škvareč sta 21. oktobra dobila sinčka. V družini Rudolfa in Veronike Rozina je bil pravtako rojen sinček. Srečnim staršem naše čestitke.

Žalna pobožnost, ki je vsako leto na Vseh svetnikov popoldne, bo tudi letos ob 16. uri v grobnici Jugosl. Podpornega Društva na Chacariti. Grobna leži nasproti glavnemu vhodu po prvi diagonali na desno blizu prvega križišča. Pevski zbor bo zapel psalm Miserere, žalni govor bo pa imel č. g. Ravnikar. Po govoru se bo pel "Libera" in žalnica.

Opozorilo. Vse naročnike Svobodne Slovenije prosimo, da nam čimprej plačajo zaostalo naročnino. To lahko storite ali osebno na Victor Martinez 50, ali pa nam jo poravnajo po pošti s poštnim čekom. Tistim, ki v Argentini list prejemajo že več mesecev, pa naročnine še niso plačali, bomo v novembra vstavili nadaljnje pošiljanje Svobodne Slovenije.

Córdoba, 20. okt.

Nova maša. Salezijanski bogoslovec g. Polde Kavčič bo imel 12. decembra novo mašo.

Rio Negro, 18. okt.

Slov. duhovnik. V General Rocca je v salezijanskem zavodu San Miguel slovenski duhovnik g. Jože Peterlin, na katerega se rojaki lahko vedno obračajo.

DVAKRAT DA, KDOR HITRO DA ZAVITKI ZA SLOVENIJO

Dostava čez Svico, Dansko in U. S. A., s sodelovanjem tamkajšnjih organizacij za pomoč

M. ADOLFO SEKKEL

25 de Mayo 305, Of. 610 - T. A. 32-3450

Uradne ure: 8 do 12 in od 14 do 18; ob sobotah od 8 do 12

ZAVITEK SVINJSKE MASTI
doza zajamčeno čiste svinjske maste, netto 2100 gr.

ZAVITEK RIŽA
4½ kg riža

ZAVITEK MILA
4 kg mila

ZAVITEK SLADKORJA
5 kg sladkorja

ZAVITEK KAVE
2½ kg sivoje kave
1 kg sladkorja
½ kg cacaoa

Navedenim cenam je treba dodati za poštnino v Sloveniji po mšn. 9.25 za zavitek.

NYLON — nogavice
8 parov nogavic Nylon vel 8½-10
v osem raznih barvah po izbiri
(poštnina vključena)

**PLETILNA VOLNA ZA VSE
EVROPSKE DEŽELE**

SERIJA 1000
netto 650 g baby volne
bele barve in dve pletilni
igli z zvezkom navodil

SERIJA 1010
netto 650 g volne za pullover v bar-
vah: bela, črna, siva, rdeča, svetlo-

Za ostale zavitke zahtjevajte naše popolne sezname. Pri pismenih naročilih prosimo, da napišete jasno ime prejemnika in odpošiljatelja in priložite obenem poštni ček.

VSI ZAVITKI SO ZAVAROVANI. — URADUJEMO TUDI V SLOVENŠČINI.

KOLONIJALNI ZAVITEK

1 kg kave (doza)
2 lbs cacaoa
227 gr. Ceylon čaja
5 lbs kristalnega sladkorja

MLEČNI ZAVITEK

2 dozi polnomastnega mleka
v prahu
2 dozi sladkanega kondenz. mleka
4 doze nesladkanega kondenz.
mleka
1 doza smetane

ZAVITEK TESTENIN

rezanci, oz. spageti,
4½ kg netto

ZAVITEK OVSENIH KOSMICEV

4½ kg ovsenih kosmičev

ZAVITEK MAŠČOB

1 kg (doza) surovega masla
netto 900 gr,
2 kg I.a margarine

ZAVITEK TOALETNEGA MILA
20 komadov

ZAVITEK MOKE
5 kg pšenične moke

ZAVITEK ČOKOLADE
najboljša nizozemska čokolada
"Kwatta" v škatljah po 300 ploščic
2 kg netto

SERIA 101

1 kg kave
½ kg čokolade
½ kg kakao

barvah: srednjesivo, temposivo,
svetlo beige, srednje beige, rjavo,
modro, belo, črno, mešano in dve
igli za pletenje ter zvezek z navodili,

SERIJA 1020
netto 650 g volne za pullover v bar-
vah: bela, črna, siva, rdeča, svetlo-

modra, temno modra, zelena, petro-
lejska, turkiz, beige in rjava in dve
igli za pletenje z zvezkom navodil,

Pošiljamo naravnosti iz Švice po
pošti. Vsak zavoj je zavarovan. V ce-
no so vključeni vsi stroški prevoza,
zavojnine, zavarovalnine, itd.; more-
bitno carino mora plačati prejemnik.

Obleke za ženske in moške izdeluje po
amerikanskih in evropskih modelih

JANKO ARNŠEK
krojač;

Arroyo Toro, Tigre, Buenos Aires
Naročila sprejema vsako nedeljo po
maši na Victor Martinez 50
Cene nizke, postrežba solidna in
točna.

"CASA BOYU"

OLAZABAL 2336 (pol kvadre od ogla Cabildo 2300)

Lepa izbira ur, zlatnine, srebrnine in nakita.

Vsa popravila ur in zlatnine najvestneje in točno izvršena.

Odprt vsak dan od 9. do 12.30 in od 14.30 do 20.

Ob sobotah popoldne se slovenske stranke lahko zglose v našem stanovanju, ki je v isti hiši Olazabal 2338, prvo nadstropje štev. 5

SLOVENCI PO SVETU

U. S. A.

Škof dr. Gregorij Rožman se v U. S. A. živahno udejstvuje. Govori pri različnih cerkvenih ali drugih prireditvah Ameriških Slovencev. Zadnjič je odšel s kanonikom Omanom v njegov rojstni kraj, da bi si lahko v miru pripravil nekaj pridig za prihodnje misijone in duhovne vaje. Na potu je škof dr. Rožman obiskal slov. frančiškanski samostan v Lemontu, nato Rev. Novaka v Greenwoolu. Bil je tudi pri župniku Joe Trobecu v Elk Riverju in se ustavil pri sv. Stefanu v Minnesoti. 3., 4. in 5. oktobra je škof sam vodil 40 urno pobožnost v župniji sv. Štefana v Chicagu, 6. oktobra je obiskal grob misijonskega škofa Barage v Marquette, odtam pa je odšel na Willard, kjer je vodil slovenski misijon. Tako škofu tudi v Ameriki minavajo dnevi v sami skrbi za dušni in telesni blagor svojih vernikov.

CANADA

.. Mr. Anton Grdina iz Clevelandu, U. S. A., je obiskal več slovenskih begunških skupin v Canadi. Povsod so ga lepo sprejeli ter mu s slovensko umetno in narodno pesmijo pričarali lepoto naše tako težko preizkušene domovine.

Prvi slovenski koncert v Canadi. Pevski zbor slovenskih beguncev je imel 9. in 10. oktobra prvi javni prireditvi. 9.

oktobra je bil v dvorani St. Mary's 1 Gillespie Ave, Ont. začetni ples, v nedeljo 10. okt. dopoldne je bila sv. maša s slovenskim petjem, zvečer ob osmih pa pevski koncert v Poljski dvorani 1087 Queen St. West. Na sporednu so bile slovenarne in umetne pesmi ter Kovačev student. Slovenski fantje v Canadi so to prireditve skrbno pripravili, da bi nudili našim ljudem čim več užitka in da bi jim dali priliko, da skupno prežive nekaj prijetnih ur predno se podajo v zimski sezoni na delo v gozdove.

NIZOZEMSKA

Slovenci v Holandiji so imeli 11. julija svoje romanje v Heerlen k Mariji Pomagaj. Udeležba je bila zelo lepa. Slovensko sv. mašo je daroval p. Teotim ob asistenci p. Medarda in g. Žaklja. Pridigo ob tej priliki je imel g. Žakelj. Za petje je poskrbel pevski zbor "Zvon" iz Heerlerheide. Vse je razveselilo tudi pismo, ki ga je poslal za to prliko holandskemu Slovencem škof g. dr. Rožman. Slovenski pevski zbor iz Eisdena v Belgiji se, žal, romanja ni mogel deležiti, ker niso mogli dobiti pravočasno dovojenja za prekoračenje meje.

V Hoensbrocku je bilo 1. avgusta zborovanje društva sv. Barbare.

V tem mestu je 6. avgusta umrl Franc Deučman iz Hajdine pri Ptaju.

ZAVITKE ZA BOŽIČ sprejemamo do vključno

15. novembra.